

## הלבנות נזקי ממון פרק ג

א. בהמה מועדת לאכל פרות או ירקות וכיוצא בהן. לפיכך אם נכנסה לרשות הנזק, ואכלה דברים שדרפה לאכלם משלם נזק שלם, שנאמר "ובער בשדה אחר מיטב שדהו ומיטב פרמו, ישלם" (שמות כב, ד). ואם אכלה אותן ברשות הרבים, פטור; ואם נהנת משלם מה שנהנת, לא מה שהזיקה.

ב. פיצד: נכנסה לרשות הנזק, ואכלה שמשמין או לוט וכיוצא בהם בשווה דינר משלם דינר. ואם אכלה אותן ברשות הרבים, ונהנת רואין אותן כאלו הן שעורים או עמיר, ומשלם דמי עמיר או דמי שעורים בזול; אכלה אכלין הרעים לה, כגון שאכלה חטין הואיל ולא נהנת, פטור.

ג. אכלה אכלין שאין דרפה לאכלן, כגון שאכלה פסות או פלים בין ברשות הנזק, בין ברשות הרבים משלם חצי נזק: שזה שנוי הוא, ודרך בני אדם להניח פליהם וכסותן ברשות הרבים עד שינוחו מעט.

ד. בהמה שהיתה עומדת ברשות הנזק, ותלשה פרות מרשות הרבים, ואכלתן ברשות הנזק הרי הדבר ספק. לפיכך אינה משלמת אלא מה שנהנת; ואם תפס הנזק כמה שהזיקה אין מוציאין מידו, שהרי ברשותו אכלה.

ה. כלב שנכנס לחצר, ונטל פת או בשר, והוציאן לרשות הרבים או לחצר אחרת, ואכלן שם משלם מה שנהנה. אכלן בשדה שלבעל החצר משלם נזק שלם כאלו אכלן בתוך החצר, שהרי ברשות הנזק אכל. וכן כל פיוצא בזה.

ו. בהמה שאכלה אכלין שאין דרפה לאכלן, אבל אוכלת היא אותן על ידי הדחק כגון פרה שאכלה שעורים, וחמור שאכל פרשינים או דגים, וחזיר שאכל חתפת בשר, וכלב שלקק את השמן, וחתול שאכל תמרים, וכן כל פיוצא באלו אם אכלה ברשות הנזק, משלם נזק שלם. וברשות הרבים, פטור; ואם נהנת, משלם מה שנהנת.

ז. חיה שנכנסה לרשות הנזק, וטרפה ואכלה בהמה או בשר משלם נזק שלם, שזה הוא דרפה. אבל כלב שאכל כבשים קטנים, או חתול שאכל תרנגולים גדולים הרי זה שנוי, ומשלם חצי נזק.

ח. סל שיש בו לחם, ונכנס חמור ושבר הסל ואכל הלחם משלם על הסל ועל הלחם נזק שלם, שזה הוא דרכו. וכן שעיר עזים שראה לפת וכיוצא בו על פי החבית, ונסתבך בחבית ואכל את הלפת ושבר את החבית משלם על שניהן נזק שלם: כשם שדרכו לאכל, כך דרכו להתלות בפלים ולעלות כדי לאכל. וכן כל פיוצא בזה.

ט. אבל אם נכנס החמור, ואכל את הלחם, ואחר כך שבר את הסל ואכלו על הלחם משלם נזק שלם, ועל הסל חצי נזק. וכן כל פיוצא בזה.

י. בהמה שאכלה מתוך הרחבה, בין דרך הליכתה בין שעמדה ואכלה משלם מה שנהנת: ואפלו חזרה על צדי הרחבה, ואכלה מהן. אבל אם הניחה את הרחבה, והלכה ועמדה בצדי הרחבה

ואֲכָלָה מְשָׁלִם מַה שֶׁהִזִּיקָה. אֲכָלָה מִפֶּתַח הַחֲנוּת, מְשָׁלִם מַה שֶׁנִּהְנֶת; מִתּוֹךְ הַחֲנוּת, מְשָׁלִם מַה שֶׁהִזִּיקָה.

יא. הִיָּתָה מְהֻלָּכֶת בְּרִשּׁוֹת הָרָבִים, וּפְשָׁטָה צוּאָרָה וְאֲכָלָה מֵעַל גִּבִּי חֲבֵרְתָּהּ, וְאִפְלוּ עֲמֻדָה מְשָׁלִם מַה שֶׁנִּהְנֶת, שְׁכֵן דֶּרֶךְ הַבְּהֵמוֹת לֹאֲכַל זֶה מֵעַל גִּבִּי זֶה. וְאִם קִפְצָה, וְאֲכָלָה עַל גִּבִּי חֲבֵרְתָּהּ מְשָׁלִם מַה שֶׁהִזִּיקָה, שְׁגִבִי חֲבֵרְתָּהּ בַּחֲצֵר הַנֶּזֶק הוּא חָשׁוּב.

יב. בְּהֵמָה שֶׁחִלְקָה בְּאֶבֶן אוֹ בְּמִימֵי רִגְלֶיהָ, וְנִפְלָה לַגִּנָּה, וְנִחְבְּטָה עַל גִּבִּי פְרוֹת וִירְקוֹת, אוֹ שֶׁאֲכָלָה מְשָׁלִם מַה שֶׁנִּהְנֶת: אִפְלוּ הֵלֶכָה מֵעְרוּגָה לְעְרוּגָה, וְאִפְלוּ נִשְׁאָרָה שֵׁם כָּל הַיּוֹם כְּלוֹ אֵינוֹ מְשָׁלִם אֵלָּא מַה שֶׁנִּהְנֶת. וּמָה הִנִּיחַ יֵשׁ לָהּ בַּחֲבִיטָה שֶׁהָרִי מִצָּאָה מְקוֹם רֶךְ, וְלֹא נִתְרַסְקוּ אֲבָרֶיהָ. אֲבָל אִם יֵרְדָה כְּדִרְפָּה וְאֲכָלָה, מְשָׁלִם מַה שֶׁהִזִּיקָה; וְאִפְלוּ טִנְפָה פְרוֹת בְּמִי לִידָה מְשָׁלִם מַה שֶׁהִזִּיקָה, מִפְּנֵי שֶׁתְּחַלְתּוּ בַּפְּשִׁיעָה. וְכֵן אִם דִּחְפְּתָה חֲבֵרְתָּהּ, וְנִפְלָה מְשָׁלִם מַה שֶׁהִזִּיקָה: מִפְּנֵי שֶׁהִיָּה לוֹ לְהַעֲבִירֵן אַחַת אַחַת, כְּדִי שֶׁלֹּא יִדְחֲפוּ זֶה אֶת זֶה.

יג. הַחִלְקָה, וְנִפְלָה, וַיִּצָּאת, וַחֲזָרָה לַגִּנָּה אִף עַל פִּי שֶׁחֲזָרָה שֶׁלֹּא לְדַעַת הַבְּעָלִים, מְשָׁלִם מַה שֶׁהִזִּיקָה: מִפְּנֵי שֶׁהִיָּה לוֹ לְשִׁמְרָה שֶׁלֹּא תִחֲזֹר שֶׁהַדָּבָר יִדּוּעַ שְׁפִינֹן שִׁידְעָה דֶּרֶךְ הַגִּנָּה, הָרִי הִיא חוֹזֶרֶת מֵאֲלֶיהָ.

יד. הַקָּדָר שֶׁהַכְּנִיס קִדְרוֹתָיו לַחֲצֵר בַּעַל הַבֵּית שֶׁלֹּא בְרִשּׁוֹת, וְשִׁבְרָתָן בְּהֵמָתוֹ שֶׁלְּבַעַל הַבֵּית פָּטוֹר. וְאִם הִזְקָה בָּהֶן, בַּעַל הַקִּדְרוֹת חַיִּב; וְאִם הַכְּנִיס בְּרִשּׁוֹת, פָּטוֹר. וְאִם קָבַל עָלָיו בַּעַל הַבֵּית לְשַׁמֵּר אֶת הַקִּדְרוֹת, בַּעַל הַבֵּית חַיִּב.

טו. וְכֵן אִם הַכְּנִיס פְרוֹתָיו לַחֲצֵר בַּעַל הַבֵּית שֶׁלֹּא בְרִשּׁוֹת, וְאֲכָלְתָן בְּהֵמָתוֹ שֶׁלְּבַעַל הַבֵּית פָּטוֹר. וְאִם הִחֲלָקָה בָּהֶן, וְהִזְקָה בַּעַל הַפְּרוֹת חַיִּב; וְאִם הַכְּנִיס בְּרִשּׁוֹת, פָּטוֹר. וְאִם קָבַל עָלָיו בַּעַל הַבֵּית לְשַׁמֵּר אֶת הַפְּרוֹת, בַּעַל הַבֵּית חַיִּב.

טז. הַכְּנִיסֵן שֶׁלֹּא בְרִשּׁוֹת, וְאֲכָלְתָן בְּהֵמָתוֹ שֶׁלְּבַעַל הַבֵּית, וְהִזְקָה בְּאֲכִילָתָן בַּעַל הַפְּרוֹת פָּטוֹר, מִפְּנֵי שֶׁהִיָּה לָהּ שֶׁלֹּא תֹאכַל. וְאִם הַכְּנִיסֵן בְּרִשּׁוֹת, וְהִנִּיחוּ בַּעֲלֵי הַחֲצֵר אֶת זֶה שֶׁהִרְשׁוּהוּ בַּחֲצֵר לְשִׁמְרָה, וְאֲכָלְתָן בְּהֵמָתוֹ שֶׁלְּבַעַל הַבֵּית, וְהִזְקָה בְּאֲכִילָתָן בַּעַל הַפְּרוֹת חַיִּב: שְׁפִינֹן שֶׁרָאָה הַבְּהֵמָה אוֹכֵלֶת דְּבָרִים הַמְּזִיקִין לָהּ וְהִנִּיחָהּ, חַיִּב שֶׁהָרִי אֵין בַּעֲלֵי הַחֲצֵר מְצוּיִין שָׁם, לְהַעֲבִיר הַבְּהֵמָה מֵהֵן.

יז. וּמַעֲשֵׂה בְּאִשָּׁה שֶׁנִּכְנְסָה לְאַפּוֹת בַּתְּנוּר בְּבֵית שְׂכֵנוֹתֶיהָ וְהִנִּיחוּהָ, וְנִתְעַלְמוּ כְּדִי שֶׁלֹּא יִבִּיטוּ בָּהּ בַּעַת לִישָׁתָהּ וְאַפִּיתָהּ, וְכֹא עֹז שֶׁלְּבַעַל הַבֵּית, וְאֲכַל הַבֶּצֶק וּמֵת; וְחִיבוּתָהּ חֲכָמִים לְשַׁלֵּם דָּמֶיהָ. וְכֵן כָּל כְּיוֹצֵא בָּזֶה.

יח. הַמְּגֵדִישׁ בְּתוֹךְ שְׂדֵה חֲבֵרוֹ שֶׁלֹּא בְרִשּׁוֹת, וְאֲכָלְתָן בְּהֵמָתוֹ שֶׁלְּבַעַל הַשְּׂדֵה פָּטוֹר. וְאִם הִחֲלָקָה בָּהֶן, וְהִזְקָה בַּעַל הַפְּרוֹת חַיִּב. אֲכָלְתָן, וְהִזְקָה בְּאֲכִילָתָן פָּטוֹר. וְאִם הִגְדִּישׁ בְּרִשּׁוֹת בַּעַל הַשְּׂדֵה חַיִּב, אִף עַל פִּי שֶׁלֹּא קָבַל עָלָיו לְשַׁמֵּר: שֶׁהַשּׁוֹמֵר בִּגְרָנוֹת כִּיּוֹן שֶׁאִמָּר לוֹ הַגִּדֵּשׁ בְּכֶאֱן, כְּמִי שֶׁאִמָּר לוֹ הַגִּדֵּשׁ וְאֵנִי אֲשַׁמֵּר לָךְ הוּא חָשׁוּב.

## הלכות נזקי ממון פרק ד

א. הכונס צאן לדיר, ונעל בפניהן בדלת שיכולה לעמד ברוח מצויה, ויצאת והזיקה פטור. ואם אין הדלת יכולה לעמד ברוח מצויה, או שהיו כותלי הדיר רעועין הרי לא נעל בפניהן כראוי; ואם יצאת והזיקה, חייב: ואפלו חתרה ויצאת, ואפלו נפרצה מחצה בלילה, או פרצוה לסטים בעל הצאן חייב.

ב. היתה מחצה בריאה, ונפרצה בלילה, או שפרצוה לסטים, ויצאת והזיקה פטור. הוציאוה לסטים, והזיקה הלסטים חייבין.

ג. הפורץ גדר לפני בהמת חברו, ויצאת והזיקה אם היה גדר חזק ובריא, חייב; ואם היה כותל רעוע פטור מדיני אדם, וחייב בדיני שמים. וכן הנותן סם המות לפני בהמת חברו פטור מדיני אדם, וחייב בדיני שמים.

ד. המעמיד בהמת חברו על גבי קמתו של חברו, המעמיד חייב לשלם מה שהזיקה. וכן אם הכישה עד שהלכה לקמת חברו, והזיקה זה שהכישה חייב.

ה. המוסר בהמתו לשומר חנם, או לנושא שכר, או לשוכר, או לשואל נכנסו תחת הבעלים; ואם הזיקה, השומר חייב. במה דברים אמורים, בזמן שלא שמרוה כלל. אבל אם שמרוה שמירה מעלה כראוי, ויצאת והזיקה השומרין פטורין, והבעלים חייבין. שמרוה שמירה פחותה אם שומר חנם הוא, פטור; ואם שומר שכר או שוכר או שואל הוא, חייבין.

ו. הניחה בחמה אפלו חתרה ויצאת והזיקה, חייב זה שהניחה שם: שכיון שהניחה בחמה הרי היא מצטערת ובורחת, ועושה כל שאפשר לה לעשות.

ז. מסר בהמתו לחרש שוטה וקטן אף על פי שהיה השור קשור, הבעלים חייבין: שדרכו של שור וכיוצא בו להתיר הקשר, ולצאת ולהזיק. אפלו שמרוה שמירה מעלה, וחתרה ויצאת והזיקה הבעלים חייבים.

ח. מסר שורו לחמשה, ופשע בו אחד מהן, ויצא והזיק אם אינו משתמר אלא בחמשותף, זה שפשע בשמירתו חייב; ואם משתמר בשארן, אלו הנשארין חייבין.

ט. שאלו בחזקת תם, ונמצא מועד אם ידע השואל שהוא נגחן, הבעלים משלמים חצי נזק: שכל מקום שהוא הולך, הרי שם בעליו עליו. והשואל משלם חצי נזק שאפלו היה תם כשעלה בדעתו, חצי נזק היה משלם: שהרי ידע שהוא נגחן. ואם לא ידע השואל שהוא נגחן אין השואל חייב כלום, והבעלים משלמין נזק שלם.

י. שאלו כשהוא תם, והועד בבית השואל, והחזירו לבעליו חזר לתמותו: הואיל ונשתנת רשותו, בטלה ההעדה והבעלים משלמין חצי נזק; והשואל פטור, שהרי החזירו.

יא. שומר שקבל עליו שמירת גוף הבהמה בלבד, אבל לא שמירת נזקיה, והזיקה פטור מלשלם, והבעלים חייבין לשלם. קבל שמירת נזקיה, והזיקה חייב השומר; ואם הזיקה פטור, והבעלים עושין דין עם המזיק.

יב. מסר השומר לשומר אחר השומר הראשון, חייב לשלם

לנזק: שהשומר שמסר לשומר חייב; והרי הנזק אומר לו למה לא שמרת אתה בעצמך ומסרת לאחר, שלם לי אתה ולך עשה דין עם השומר שמסרת לו אתה. מסרה השומר לבנו, או לבן ביתו, או למסעדו נכנסו תחת השומר, וחיבין.

יג. כל שומר שנתחייב לשלם, ואין לו, והיה המזיק תם, שהוא משלם חצי נזק מגופו הרי הנזק משתלם מן הבהמה שהזיקה, וישאר דמי מה שגבה הנזק חוב על השומר לבעל הבהמה.

יד. כל בהמה שהזיקה פרות מחברין, משערין מה שהזיקה בששים; ומשלם זה שנתחייב לשלם, בין הבעלים בין השומרים.

טו. כיצד: הרי שאכלה בית סאה, שמין ששים בית סאה באותה השדה כמה היה שווה, וכמה הוא שווה עתה אחר שנפסדה בו הסאה; ומשלם השאר. וכן אם אכלה קב או רבע, אפלו קלח אחד שמין אותו בששים.

טז. אכלה פרות גמורין שאין צריכים לקרקע, משלם דמי פרות גמורין בשווייהן: אם סאה, דמי סאה; ואם סאתים, דמי סאתים. הרי שאכלה פרות דקל אחד, וכן הקוצץ פרות דקל חברו ואכלן אם היה דקל רומי וכיוצא בו, שאין התמרים שלו יפות משערין אותו בששים על גב הקרקע; ואם דקל פרסי הוא וכיוצא בו, שהתמרים שלו יפות ביותר משערין הדקל בפני עצמו כמה היה שווה, וכמה הוא שווה עתה.

## הלכות נזקי ממון פרק ה

א. בהמה שהיתה רועה, ונפשה ונכנסה בשדות ובפרמים אף על פי שעדין לא הזיקה, מתרין בבעליה שלושה פעמים. אם לא שמר בהמתו, ולא מנעה מלתעות יש רשות לבעל השדה לשחט אותה שחיטה כשרה, ואומר לבעליה בואו ומכרו בשור שלכם: מפני שאסור לאדם להזיק, ולשלם מה שהזיק; אפלו לגרם הנזק אסור.

ב. לפיכך אסרו חכמים לגדל בהמה דקה וחיה דקה בארץ ישראל במקום השדות והפרמים, אלא ביערים ובמדברות שבארץ ישראל. ומגדלין בסוריה, בכל מקום.

ג. עשרה תנאים התנה יהושוע ובית דינו בשעה שחלק את הארץ, ואלו הן: (א) התנה שמרעין בהמה דקה ביערים שאילניהן גסין, אבל אין מרעין שם בהמה גסה. ויער שאילניו דקים, אין מרעין בו לא גסה ולא דקה אלא מדעת בעליו.

ד. (ב) וכן התנה שיהיה כל אדם מתר ללקט עצים משדה חברו: והוא, שיהיו עצים פחותים וקרובים להיות קוצים כגון הזמי והגי. והוא, שיהיו לחים ומחברין; ובלבד, שלא ישרש. אבל שאר עצים אסור.

ה. (ג) וכן התנה שיהיה כל אדם מתר ללקט עצבים העולין מאליהן בכל מקום, חוץ משדה תלתן שזרעה לבהמה.

ו. (ד) וכן התנה שיהיה אדם קוטם נטיעה בכל מקום, חוץ מגרופיות שלזית; ואינו קוטם מן האילנות אלא כזית וכביצה. ובקנים ובגפנים מן הפקק ולמעלה; ובשאר האילן מחבו

שְׁלֹאֵילָן, לֹא מִחְדּוֹ. וּכְשֶׁהֲתִיר לְקַטֹּם, לֹא הִתִּיר אֲלֵא מִחְדָּשׁ  
שְׁאִינוּ עוֹשֶׂה פְרוֹת; אֲבָל לֹא מִיֶּשֶׁן שְׁעוֹשֶׂה פְרוֹת. וְאִינוּ קוֹטֵם  
אֲלֵא מִמָּקוֹם שְׁאִינוּ רֹאֶה פָנֵי חֲמָה.

ז. (ה) וְכֵן הִתְנָה שְׁהַמְעִין הַיּוֹצֵא בַּתְחִלָּה בְּנֵי אוֹתָהּ הָעִיר שֶׁיֵּצֵא  
בְּגִבּוּלָם מִסִּתְּפָקִין מִמֶּנּוּ, אֵף עַל פִּי שְׁאִין עֵיקְרוֹ בְּחֻלְקָם; וְאִין  
לְאַחֲרִים לְהִסְתַּפֵּק עִמָּהֶם מִמֶּנּוּ.

ח. (ו) וְכֵן הִתְנָה שֶׁיִּהְיֶה כָּל אָדָם מֵתָר לְצוּד דְּגִים מִיָּם טְבֵרְיָה:  
וְהוּא, שֶׁיֵּצוּד בַּחֲכָה בְּלִבָּד; אֲבָל לֹא יִפְרֹשׁ קָלַע וַיַּעֲמִיד סְפִינָה  
שָׁם, אֲלֵא בְּנֵי הַשִּׁבְט שֶׁהִגִּיעַ אוֹתוֹ הַיָּם בְּחֻלְקָם.

ט. (ז) וְכֵן הִתְנָה שֶׁכָּל אָדָם שְׁצָרִיף לְנִקְבֵּיו מִסִּתְּלָק מִן הַדֶּרֶךְ  
וְנִכְנָס אַחֲרֵי הַגֶּדֶר שֶׁפִּגַּע בּוֹ וְנִפְנָה שָׁם, וְאִפְלוּ בַּשָּׂדֶה מְלֵאָה  
כֶּרֶם; וְנוֹטֵל מִשָּׁם צָרוּר, וּמִקְנָח.

י. (ח) וְכֵן הִתְנָה שֶׁכָּל הַתּוֹעָה בֵּין הַכְּרָמִים וְכִיּוֹצֵא בָּהֶן מִפֶּסַג  
וְעוֹלָה מִפֶּסַג וַיּוֹרֵד, עַד שֶׁיֵּצֵא לְדֶרֶכוֹ.

יא. (ט) וְכֵן הִתְנָה שֶׁבְּזִמָּן שֶׁיִּרְבֶּה הַטֵּיט בְּדַרְכֵי הָרַבִּים אוֹ נְקִיעֵי  
מִיָּם יֵשׁ לְעוֹבְרֵי דְרָכִים לְהִסְתַּלֵּק לְצַדֵּי הַדְּרָכִים וּמֵהֲלַכִּין שָׁם,  
אֵף עַל פִּי שֶׁהֵן מֵהֲלַכִּין בְּדֶרֶךְ שִׁישׁ לָהּ בְּעָלִים.

יב. (י) וְכֵן הִתְנָה שֶׁמֵּת מְצוּה קוֹנֶה מְקוֹמוֹ, וְנִקְבֵּר בְּמָקוֹם שֶׁיִּמָּצֵא  
בּוֹ: וְהוּא שֶׁלֹּא יִהְיֶה מְטֹל עַל הַמָּצָר, וְלֹא בְּתוֹךְ תַּחֲנוּם הַמְּדִינָה;  
אֲבָל אִם נִמָּצֵא עַל הַמָּצָר, אוֹ שֶׁהָיָה בְּתוֹךְ הַתַּחֲנוּם מְבִיאֻ לְבֵית  
הַקְּבֵרוֹת.

יג. שְׁלֵמָה תִּקֵּן שֶׁיִּהְיוּ עוֹבְרֵי דְרָכִים מֵתָרִין בִּימּוֹת הַחֲמָה לְהֵלֶךְ  
בְּשִׁבְלִין שִׁישׁ לָהֶן בְּעָלִים, עַד שֶׁתֵּרֵד רְבִיעֶה שְׁנִיָּה. וְתִקְנוֹת  
אֵלוֹ נוֹהֲגוֹת בְּכָל מָקוֹם, אִפְלוּ בַּחוּצָה לָאָרֶץ; וּמִשִּׁירֵד הַטֹּל  
בְּכָבֵל, אָסוּר לְהֵלֶךְ בְּשִׁבְלִין שִׁישׁ לָהֶן בְּעָלִים.

יד. אֵף עַל פִּי שְׁאִין מְגִדְלִין בַּהֲמָה דָּקָה בָּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, מֵתָר  
לְשִׁהוּתָהּ קֹדֶם לְרָגֵל שְׁלוֹשִׁים יוֹם, וְקֹדֶם לְמִשְׁתָּה בְּנוֹ שְׁלוֹשִׁים  
יוֹם; וְהַטְּבַח לּוֹקַח וְשׁוֹחֵט, לוֹקַח וּמִשְׁהָה עַד שֶׁיִּשְׁחַט מַעֲט  
מַעֲט: וּבְלִבָּד, שֶׁלֹּא תֵצֵא וְתִרְעָה בָּעֵדֶר; אֲלֵא כָּל הַמִּשְׁהָה  
מִשְׁהָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, כְּדִי שֶׁלֹּא תִזִּיק. וְכִבֵּר עָשׂוּ בְּכָל כְּאָרֶץ  
יִשְׂרָאֵל לְאַסֹּר בָּהּ גְּדוּלֵי בַּהֲמָה דָּקָה וְחִיָּה דָּקָה, מִפְּנֵי שֶׁהָיוּ רַב  
הַשָּׂדוֹת וְהַכְּרָמִים שָׁם בְּאוֹתָן הַיָּמִים שְׁלִישִׁיִּשְׂרָאֵל.

טו. וְכֵן אָסְרוּ חֲכָמִים לְגַדֵּל חֲזִירִים בְּכָל מָקוֹם, וְלֹא אֶת הַכֶּלֶב  
אֲלֵא אִם כֵּן הָיָה קָשׁוּר בְּשִׁלְשָׁלָתוֹ. אֲבָל מְגִדֵּל הוּא כָּלָבִים בָּעִיר  
הַסְּמוּכָה לַסָּפֶר, בַּיּוֹם קוֹשְׁרוֹ וּבִלְלִילָהּ מֵתִירוֹ. וְאָמְרוּ חֲכָמִים  
אֲרוּר מְגִדֵּל כָּלָבִים וְחֲזִירִים, מִפְּנֵי שֶׁהִזְקֵן מְרַבֶּה וּמַצּוֹי.

טז. רוֹעֶה שֶׁעָשָׂה תְּשׁוּבָה אֵין מְחִיבִין אוֹתוֹ לְמַכּוֹר מִיָּד, אֲלֵא  
מוֹכֵר עַל יָד עַל יָד. וְכֵן מִי שֶׁנִּפְּלוּ לוֹ כָּלָבִים וְחֲזִירִים בִּירְשָׁה  
אֵין מְחִיבִין אוֹתוֹ לְמַכּוֹר מִיָּד, אֲלֵא מַעֲט מַעֲט.